

**A civil szervezeteket érintő
jogszabályi változások –
teendők 2017. március 15-ig.**

Előadó:

**Dr. Kollárné dr. Varga Beáta
Székesfehérvári Törvényszék**

Székesfehérvár, 2016. október 26.

Áttekintés

- **Teendők 2017. március 15-ig**
- **Mely szervezeteket érinti?**
- **Változással érintett területek - új Ptk-s rendelkezések**
- **Milyen módon kell benyújtani a változásbejegyzési kérelmet?**
- **Gyakran előforduló hibák**
- **Gyakorlati tanácsok, útmutatások**

Jogforrások

- **Magyarország Alaptörvénye**
- **2013. évi V. tv. (Ptk.)**
- **2013. évi CLXXVII. tv. (új Ptké.)**
- **2011. évi CLXXV. tv. (Ectv.)**
- **2011. évi CLXXXI. tv. (Cnytv.)**
- **11/2012. (II.29.) KIM rendelet**
- **58/2012. (XII.28.) KIM rendelet**
- **350/2011. (XII.30.) Korm. Rendelet**
- **Egyéb (2004. évi I. tv. Sptv.; 2006. évi LXV. tv., stb.)**

Teendők 2017. március 15-ig

- **Létesítő okirat felülvizsgálata, az új Ptk-nak való megfeleltetése**
- **2017. március 15. előtt önként felülvizsgálható a létesítő okirat [Ptké. 11.§. (5) bek. b.) pont], ill.**
- **Kötelező is felülvizsgálni az első létesítő okirat módosításkor**

legkésőbb 2017.03.15.-ig

Kötelesek a létesítő okiratot megfeleltetniük az új Ptk. rendelkezéseinek

Mely szervezeteket érinti?

- **Ptké. Módosítás folytán a 2014. 03. 15. előtt nyilvántartásba vett szervezetek → [11. § (1) bek.]**
- azok a szervezetek, akik 2014. március 15. óta nem helyezték a működésüket az új Ptk. hatálya alá, vagyis még nem módosítottak

Változással érintett területek, felülvizsgálandó rendelkezések – egyesület esetében

➤ Létesítő okiratok kötelező tartalmi elemei:

- Ptk. 3:5. §, 3:71. §
- tagok jogai, kötelezettségei – tagegyenlőség elve
- szervek (közgyűlés, elnökség, FB) hatásköre
- közgyűlés összehívása [Ptk. 3:17. § (2) bek., 3:81. §]
- határozatképesség [Ptk. 3:18. § (1) bek.]
- határozathozatali szabályok [Ptk. 3:19. § (3) bek., 3:76. §, 3:78. §]
- szavazati jog gyakorlásának feltételei [Ptk. 3:19. § (2) bek.]
- Határozathozatal ülés tartása nélkül [3:20. §], elektronikus hírközlő eszköz [Ectv. 4. § (6), (7) bek.]
- határozatok kihirdetése, közzlése

Változással érintett területek, felülvizsgálandó rendelkezések – egyesület esetében

→ megszűnés esetén a vagyonról való rendelkezés [Ptk. 3:85. § (1) bek.]

Változással érintett területek, felülvizsgálandó rendelkezések – alapítvány esetében

- kötelező tartalmi elemek [Ptk. 3:391. §]
- milyen időtartamra jött létre az alapítvány
- csak az alapítványi céllal közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység folytatható [3:379. § (2) bek.]
- kurátor/kuratórium
- kuratórium min. 3 fő, lehet több is, csak természetes személy
- Összeférhetetlenségi szabályok [3:22. § (1), (4)-(6) bek., 3:379. § (3), (4) bek.]
- kuratóriumi elnök kijelölési jogának fenntartása

Változással érintett területek, felülvizsgálandó rendelkezések – alapítvány esetében

- megszűnés esetei [3:25. §, 3:398. § (2) bek.]
- díjazás szabályai
- alapítói jog gyakorlójának kijelölése (halál vagy más okból)
- alapítói jog átruházása (két lépcsős, először új Ptk hatálya alá kell helyezkedni, csak utána lehet átruházni)
- Csatlakozás feltételei, csatlakozó jogállása (nyílt alapítvány)
- kuratóriumi ülésvezetés – a kuratóriumi tag is összehívhatja
- Kedvezményezett megszűnés esetére (beazonosítható módon, pl. adószám, nyilvántartási szám mellett)

Változással érintett területek, felülvizsgálandó rendelkezések – alapítvány esetében

- alapítók gyűlésének szabályai
- képviseleti jog gyakorlásának módja (önálló v. együttes)
terjedelme (általános v.
különös)

Milyen módon nyújtsuk be a kérelmet?

Egyszerűsített változásbejegyzési eljárás útján –
a 11/2012. (II.29.) KIM rendeletben meghatározott mintaokirattal [Cnytv.
34. § (1)-(6) bekezdés]

- **ÁNYK űrlapon**
- kizárólag **elektronikus úton** nyújtható be (ügyfélkapun/perkapun keresztül)
- kizárólag az **ÁNYK űrlapos mintaokiratok** (létesítő okirat, jegyzőkönyv, jelenléti ív, elfogadó nyilatkozat, székhelynyilatkozat, névhasználati hozzájáruló nyilatkozat, stb.) használható és nem egészíthető ki, belőle nem törölhető, illetőleg nem írható át!
- **előnye:** a bíróság **15 napon belül dönt** a kérelem tárgyában, hiánytalanul benyújtott kérelem esetén gyors érdemi döntés
- **hátránya:** **áttételnek, továbbá hiánypótlás kibocsájtásának nincs helye**, egyetlen hiba is érdemi vizsgálat nélküli elutasítást eredményez [Cnytv. 34. § (5) bekezdés]

**Egyszerűsített nyilvántartásba vételi eljárás útján –
a 11/2012. (II.29.) KIM rendeletben meghatározott mintaokirattal [Cnytv.
34. § (1)-(6) bekezdés]**

Az egyszerűsített nyilvántartásba vételi eljárást **nem választhatják:**

- **a közhasznú jogállást megtartani kívánó, illetőleg a közhasznú jogállást kérelmező szervezetek,**
- **a sportegyesületek és**
- **mindazon szervezetek, akikre a Ptk-n és az Ectv-n túl egyéb jogszabály is vonatkozik** (pl. közalapítványok, köztestületek, vadásztársaságok, hegyközségek, polgárőr szervezetek, önkéntes tűzoltó szervezetek, magán-nyugdíjpénztárak, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, stb.).

A bíróság központi honlapján (www.birosag.hu) közzétett okirat sablonok segítségével (NEM KÖTELEZŐ)

- www.birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/okirat-sablonok
- A bíróság honlapján található létesítő okirat
 - az új Ptk. kötelező tartalmi elemeit magában foglalja
 - segíti a szervezetet abban, hogy áttekinthesse, mi változott a régi Ptk-hoz képest, vagyis, milyen rendelkezéseket kell felülvizsgálnia
 - segíti a szervezetet az esetleges hiánypótlási felhívás értelmezésében
 - segíti az időszerűbb, gyorsabb ügyintézését, a kérelem és a létesítő okirat könnyebben áttekinthető, megvizsgálható a bíróság részéről is

Okirat sablonok

A bíróság központi honlapján (www.birosag.hu) közzétett okirat sablonok segítségével (NEM KÖTELEZŐ)

- a változásbejegyzés úrlapon NEM LEHET HIVATKOZNI A MINTAOKIRATI JELLEGRE, mert az okirat sablon NEM a KIM rendelet szerinti okiratminta

Változás-bejegyzési kérelem benyújtása 1.

1. Papír alapon / elektronikus úton benyújtható, de

2. Kizárólag elektronikus úton nyújthatja be [Cnytv. 8. §]:

- aki az egyszerűsített (**mintaokiratos**) változás-bejegyzési eljárást választja [Cnytv. 8. § (2) bekezdés b.) pont]
- a **jogi képviselővel** (ügyvéddel, jogtanácsossal) **eljáró** kérelmező [Cnytv. 8. § (2) bekezdés a.) pont]
- a **közhasznú** jogállású, illetőleg közhasznú jogállást kérő szervezet [Cnytv. 8. § (3) bekezdés],
- a magánnyugdíjpénztár, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, hitelintézetek önkéntes betétbiztosítási, illetve intézményvédelmi alapja, köztestület, kölcsönös biztosító egyesület, hegyközség, a párt, országos sportági szakszövetség, a szövetség [Cnytv. 8. § (1) bekezdés a)-i) pont]

A kérelem benyújtására jogosultak köre 1.

1. Egyesület esetében:

- az egyesület képviselőjére jogosult személy (elnök)
- képviselő változás esetén az új elnök, vagyis, aki a képviselői jogának nyilvántartásba vételét kéri
- az egyesület képviselőjére jogosult személytől származó meghatalmazás alapján az ügyvéd (esetenként a jogtanácsos)
- **elektronikus eljárás esetén: ha a kérelmező és a benyújtó személy nem ugyanaz** (vagyis más ügyfélkapuján történik a kérelem előterjesztése), akkor a kérelemhez **csatolni kell a meghatalmazást is! Ennek elmaradása hivatalbóli elutasítást eredményez [Cnytv. 29. § (1) bekezdés b.), f.) pont]**

A kérelem benyújtására jogosultak köre 2.

2. Alapítvány esetében:

- alapító(k), alapítói jog gyakorlója vagy alapító(k) által adott meghatalmazás alapján a jogi képviselő (ügyvéd) - [Cnytv. 51-53.§, Ptk. 3:382. §(4) , 3:394. § (1), 3:403. § (4)]
 - **papír alapon** benyújtott kérelemnél **valamennyi alapítónak** alá kell írnia
 - **elektronikus eljárás** esetén, ha több alapító van, akkor a benyújtó csak az egyik alapító lesz és csatolni kell a többi alapító **nyilatkozatát** arról, hogy **hozzájárul** ahhoz, hogy a kérelmet **a benyújtó személy ügyfélkapuján keresztül nyújtják be** és tudomásul veszi, hogy **szabályszerű kézbesítésnek minősül** a bírósági iratnak a benyújtó személy ügyfélkapujára történő kézbesítése. [Cnytv. 21. § (9) bekezdés]

Nyomtatványok, űrlapok, „tanácsok”

- Kérelemhez kötöttség elve [Cnytv. 5. § (1) bek., Pp. 3. § (2)]
- Nyilvántartott adatok köre [Cnytv. 91. § , 94. § , 95. §]
- Kérelemhez csatolandó iratok [Cnytv. II. Fejezet, 20-24. §]
- Kérelem érdemi vizsgálat nélküli, hivatalbóli elutasítása [Cnytv. 29. § (1) b., f.)]

A kérelem előterjesztésének gyakori hibái

- Egyszerűsített (mintaokiratos) eljárásban:
 - A kérelmet nem az arra jogosult terjeszti elő vagy meghatalmazást nem csatolnak
 - Egyáltalán nem csatolnak mellékleteket (az űrlapokat ki kell nyomtatni, alá kell írni és szkennelve mellékletként csatolni kell a kérelemhez)
 - Az űrlapok (mintaokirat) hiányosak, főként a döntéshozatali szabályoknál
 - Felügyelő bizottságot választanak, azonban erre a mintaokirat nem ad lehetőséget
 - Csak az alapszabályt töltik ki, de a jelenléti ív, székhelynyilatkozat, stb. már nem.

A létesítő okirat gyakori hibái

1./ A tagsági formák, tagsági jogviszony körében

- „a tagok”, mint általános meghatározás
- különleges jogállású tagok [Ectv. 4. § (5) bekezdés + azon túlmenően is]

2./ Felmondás, tagkizárás és jogkövetkezményei körében

- átfedések, nem egyértelmű szabályok (okok és következményeinek tisztázása)
- figyelmeztetés, rendezvénytől való eltiltás, kizárás – mikor melyiket alkalmazzuk?
- Ptk. 3:70. § - tagkizárás garanciális eljárási szabályai – hiányosságok

3./ Napirend kiegészítése – közgyűlés

4./ Ülés tartása nélküli döntéshozatal (feltételek, eljárási szabályok)

- a nyilvánosság biztosításának kérdése

Tanácsok

A teljesség igénye nélkül:

- **Vezető tisztségviselő lemondásának hatályosulása:** a 60 nap kezdő időpontja az nap, amikor bármelyik elnökségi tag elsőként kézhez veszi a lemondást. [Ptk. 3:25. § (3), (4) bekezdés, Cnytv. 18. §]
- **Ülés tartása nélküli döntéshozatal:** a konkrét hírközlő eszköz(ök) megnevezése mellett azok alkalmazásának feltételeit és a döntéshozatal eljárási szabályait is rögzíteni kell. Nem elégséges a jogszabály szövegét beidézni. (közhasznú szervezetek – Ectv. 37. § (1) bek.)
- **Az akadályoztatás esetére fenntartott képviseletet (eseti képviselet) nem kell a nyilvántartásba bejegyezni.**
- **Névvalódiság követelménye** („közhasznú” , „szövetség”, „egyesület” stb. kifejezések használata)
- **A kiegészített napirendi pontról minden tagot szabályszerűen értesíteni kell.** Ennek elmaradása esetén ezen pontban csak akkor hozható határozat, ha minden tag jelen van.
- **A kuratórium (kijelölés hiányában) végső esetben akkor gyakorolhat alapítói jogokat, ha valamennyi alapító meghalt/jogutód nélkül megszűnt.**

Az éves beszámolási kötelezettség teljesítése, illetőleg elmulasztásának jogkövetkezményei 1.

- papír alapon / elektronikus úton minden év május 31. napjáig
- közhasznú jogállású szervezet + elektronikus eljárásra kötelezett szervezetek kizárólag elektronikus úton küldhetik be
- Ectv. VI. fejezet 28. § - 30. §,
- A beszámoló letétbe helyezésének elmaradása
 - a közhasznú jogállás törlését és
 - végső soron a szervezet megszűnésének megállapítását vonhatja maga után
- Részletes információk: www.birosag.hu honlapon
 - Civil szervezetek beszámolóival kapcsolatos tudnivalók
 - Beszámolókkal kapcsolatos kérdések esetén elérhetőségek

Az éves beszámolási kötelezettség teljesítése, illetőleg elmulasztásának jogkövetkezményei 2.

Civil szervezetek beszámolóival kapcsolatos tudnivalók

- **Beszámoló benyújtási formája**
- **Határidő, díjmentesség**
- **Kitöltéshez formai és tartalmi követelmények**
- **A letétbe helyezéssel kapcsolatos egyéb fontos tudnivalók**
- **Vonatkozó jogszabályok**
- **Civil szervezetek beszámolóival kapcsolatos kérdések esetén elérhetőségek**

1055 Budapest, Szalay u. 16.

civilinfo@obh.birosag.hu

Köszönöm a figyelmet!

